

Sammanträdesprotokoll

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum 2020-04-22

Plats och tid

Symfonin, Skolkontoret, Ruddammsgatan 27, kl. 08:30-16:55

Paragraf

§50

Närvarande

Se sidan 2

Justeringens plats och tid

Skolkontoret, Ruddammsgatan 27, Gävle 2020-04-29

.....
Sekreterare Michael Bergen

.....
Ordförande Evelyn Klöverstedt (L)

.....
Justerare Ann-Charlotte Nyberg (V)

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum

2020-04-22

Anslag sätts upp

2020-04-29

Anslag tas ned

2020-05-21

Förvaringsplats för protokollet

Skolkontoret, Ruddammsgatan 27

.....
Underskrift Michael Bergen

Närvaro

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare

Evelyn Klöverstedt (L) (ordförande)
Lisa Trevitt (S) (vice ordförande)
Peter Hallgren Stjerndorff (M) (2:e vice ordförande)
Damian Riveira Linares (S)
Anders Berglund (MP)
Julia Cederstrand (C)
AnnCharlotte Nyberg (V)
Daniel Weiss (KD)
Wanja Delén (SD)
Mårten Gulin (MP) ersätter Kristina Hellström (S)
Mats Ivarsson (L) (beslutande fr o m § 41 b) ersätter Håkan Alenius (S)
Emelie Taimi (M) ersätter Gustav Nyqvist (M)
Johan Hedlund (SD) ersätter Marianne Larsson (SD)

Närvarande ersättare

Andreas Larsson (V)

Övriga

Michael Bergen (sekreterare)
Tomas Hartikainen (sektorchef)
Sinikka Pisilä (chef för verksamhetsstödet)

Justerare	Utdragsbestyrkande

§ 50: E-petition - Var tog husmanskosten vägen på Lillhagsskolan

Delges:
E-petitionären
Kommunstyrelsen

Dnr 20UN47

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar att anta yttrandet från Utbildning Gävle som sitt eget.

Ärendebeskrivning

En e-petition gällande kosten på Lillhagsskolan har lyfts fram för behandling av utbildningsnämnden. E-petitionen har nummer 22432. E-petitionären ställer bland annat frågan: ”Vad är det för fel på husmanskost? Då vet vi att barnen får i sig energi för dagen och klarar kunskapskraven.”

Huruvida den mat som serveras på Lillhagsskolan kan definieras som husmanskost är svårt att säga, det beror på vad man lägger i definitionen av husmanskost. Att de måltider som serveras är näringsriktiga och följer Livsmedelsverkets kostråd för måltider i skolan är dock klarlagt. Vidare konstateras att eleverna på Lillhagsskolans högstadium har möjlighet att påverka måltidsverksamheten genom ett aktivt matråd och att denna möjlighet kommer att finnas för alla elever, från årskurs 1 och uppåt.

Förslag

Ordföranden yrkar att utbildningsnämnden antar Utbildning Gävles yttrande att anse e-petitionen besvarad. Peter Hallgren Stjernerdorff (M), Lisa Trevitt (S) och Julia Cederstrand (C) yrkar bifall till ordförandens förslag.

Wanja Delén begär att få inkomma med ett särskilt yttrande i ärendet. Begäran medges av ordföranden.

Wanja Delén (SD) och Johan Hedlund (SD) meddelar att de inte deltar i beslutet.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut - Yttrande över e-petition, Var tog husmanskosten vägen på Lillhagsskolan, dnr 20UN47-3
- Bilaga: Barnchecklista - Yttrande över e-petition, Var tog husmanskosten vägen på Lillhagsskolan, dnr 20UN47-3.1
- Yttrande över e-petition – Var tog husmanskosten vägen på Lillhagsskolan, dnr 20UN47-2

Justerare	Utdragsbestyrkande

- E-petition 22432 - Var tog husmanskosten vägen på Lillhagsskolan?, dnr 20UN47-1

Justerare			Utdragsbestyrkande

Skriftligt yttrande från Sverigedemokraterna

Ärende 13: E-petition- Var tog husmanskosten vägen på Lillhagsskolan?

Oavsett vad en individ läser in i begreppet "husmanskost", så påvisar aktuell E-petition en problematik som inte bara gör sig gällande på Lillhagsskolan. Nämligen att många av Gävle kommuns elever väljer bort den väl sammansatta och näringsrika skollunchen, tillagad enligt Livsmedelsverkets rekommendationer, till förmån för något mindre näringsrikt och mindre hälsosamt från ett café eller en affär. Detta på grund av att skollunchen upplevs oaptitlig.

Livsmedelsverkets råd *Bra måltider i skolan* grundas på vetenskap och beprövad erfarenhet, däri pekas fem framgångsfaktorer ut, den första är: *Fokusera på matgästen*. Det är visserligen en omöjlig uppgift att tillaga måltider som faller precis alla barn och elever i smaken, men i enlighet med vad som uttrycks i *Bra måltider i skolan* så bör Utbildning Gävles måltidsansvariga utgå ifrån aktuella matgäster, här barn och elever. I sann demokratisk anda ska barns och elevers erfarenheter, intressen och åsikter tas tillvara och bli lyssnade till, och verksamheten ska genomsyras av flexibilitet.

Utbildningsnämndens verksamheter har med hjälp av måltiderna, enastående möjligheter att på ett positivt och naturligt sätt främja en hälsosam livsstil på ett tidigt stadium i livet. Bra mat i skolan, är mat som eleverna lockas av och tycker om, men som också utmanar och utvidgar deras smakpreferenser. Men om för lite hänsyn tas till de faktiska matgästerna, här barn och elever, och istället tillagar måltider som medarbetarna anser tilltalande utifrån **sina egna** preferenser, och därmed **tror** ska tilltala eleverna, så spelar det ingen roll hur näringsriktiga måltiderna är, eller om de följer Livsmedelsverkets kostråd, för eleverna kommer inte att äta maten.

Sverigedemokraterna anser att det är av yttersta vikt att våra förskolor och skolor serverar måltider som är väl sammansatta och näringsriktiga enligt Livsmedelsverkets kostråd. Men minst lika viktigt är att våra barn och elever erbjuds måltider som de faktiskt äter. Det vill säga enkel och hemlagad vardagsmat, såsom begreppet "husmanskost" definieras (Nationalencyklopedin). Vi ser inte att näringsriktighet och god, enkel vardagsmat är varandras motsatser. Det kan dock medföra högre krav på de måltidsansvariga, gällande kreativitet och eftertanke. Därutöver måste barns och elevers delaktighet och inflytande över vilka måltider som ska serveras, öka. Detta är inte orimliga krav, förutom demokratispekten, kan detta vara avgörande för huruvida en elev orkar med skoldagen och kan tillgodogöra sig undervisningen därinom, vilket vi ser som en prioritet.

Sverigedemokraterna valde att avstå från att delta i beslut med motivering att matfrågan som E-petitionen lyfter är oerhört viktig och aktuell, varför mer måste till än vad som faktiskt görs idag, vi kunde därför inte ställa oss bakom Utbildningsnämndens förslag till beslut, som var besvarad. Istället ställer vi oss bakom E-petitionärens tankar och resonemang kring avsaknaden av husmanskost. Utbildning Gävle ska servera måltider som tilltalar våra barn och elever därinom, för att förebygga situationer där de avstår från att äta, och de äldre eleverna går till caféer eller affären och handlar istället.

För Sverigedemokraterna

Wanja Delén
Johan Hedlund

Utbildningsnämnden

Tjänsteskrivelse - Yttrande över e-petition: Var tog husmanskosten vägen på Lillhagsskolan

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att anta yttrandet från Utbildning Gävle som sitt eget.

Ärendebeskrivning

En e-petition gällande kosten på Lillhagsskolan har lyfts fram för behandling av utbildningsnämnden. E-petitionen har nummer 22432. E-petitionären ställer bland annat frågan: ”Vad är det för fel på husmanskost? Då vet vi att barnen får i sig energi för dagen och klarar kunskapskraven.”

Huruvida den mat som serveras på Lillhagsskolan kan definieras som husmanskost är svårt att säga, det beror på vad man lägger i definitionen av husmanskost. Att de måltider som serveras är näringsriktiga och följer Livsmedelsverkets kostråd för måltider i skolan är dock klarlagt. Vidare konstateras att eleverna på Lillhagsskolans högstadium har möjlighet att påverka måltidsverksamheten genom ett aktivt matråd och att denna möjlighet kommer att finnas för alla elever, från årskurs 1 och uppåt.

Beslutsunderlag

E-petition med tillhörande missiv, yttrande från Utbildning Gävle, föreliggande tjänsteskrivelse med förslag till beslut samt barnchecklista.

Expedieras till

E-petitionären samt kommunstyrelsens diarium.

BARNCHECKLISTA

Dnr 20UN47-3.1
2020-03-25

Titel: E-petition - Var tog husmanskosten vägen på
Lillhagsskolan?
Handläggare: Susanne Haga
Ansvarig nämnd: utbildningsnämnden

Barnchecklista

Varje beslut som berör barn och ungdomar ska föregås av en bedömning om barns rättigheter tillvaratagits i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Barnchecklistan ska upprättas vid beredning av ärenden till nämnd och styrelse och ska bifogas ärendet som en bilaga.

Kommer beslutet på ett direkt eller indirekt sätt att beröra barn/ungdomar?

Ja Nej

Motivera svaret:

Ärendet innebär ett klagörande av att eleverna på Lillhagsskolan serveras näringsriktig kost och ett konstaterande av att eleverna har möjlighet att påverka måltidsverksamheten.

Innebär beslutet att barns och ungdomars bästa sätts i främsta rummet?

Ja Nej

Motivera svaret:

Det beaktas alltid, så även i detta ärende.

Har barn och ungdomar fått uttrycka sin mening?

Ja Nej

Motivera svaret:

Det har inte bedömts vara aktuellt i anslutning till själva yttrandet. När det gäller själva sakfrågan, det vill säga kosten på Lillhagsskolan, har eleverna redan möjlighet att uttrycka sin mening.

Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar i behov av särskilt stöd?

Ja Nej

Motivera svaret:

Det har inte bedömts vara aktuellt i detta ärende.

Yttrande

Dnr 20UN47
2020-03-25

Utbildningsnämnden

Yttrande över e-petition – Var tog husmanskosten vägen på Lillhagsskolan

Inledning

En e-petition gällande kosten på Lillhagsskolan har lyfts fram för behandling av utbildningsnämnden. E-petitionen har nummer 22432.

E-petitionären anser att det är dags att ändra på menyn i skolmatsalen och menar att varje barn har rätt att få energi för att klara utbildningen. E-petitionären uppger sig inte tro att Livsmedelsverkets råd Bra mat i skolan och Bra mat i förskolan innehåller maträtter som glöggkött eller kanel och apelsinsmaksatt kikärtsgryta. Vidare ställer sig E-petitionären frågan: ”Vad är det för fel på husmanskost? Då vet vi att barnen får i sig energi för dagen och klarar kunskapskraven.”

Yttrande från Utbildning Gävle

Enligt Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien (SO) betyder ordet husmanskost ”enkel men rejäl vardagsmat”. Som exempel ges fläsk och bruna bönor.

När kocken på Lillhagsskolan ställt frågan om vad husmanskost är till elever i matråd så tycker eleverna att det är pizza, hamburgare och chicken nuggets.

Livsmedelsverket använder inte definitionen husmanskost i sina kostråd.

Under 2018 hade köket på Lillhagsskolan en vecka där varje medarbetare i köket fick välja en maträtt att sätta på menyn. Då det var nära jul valde en medarbetare den rätt som kallades glöggkött, vilken var en köttgryta smaksatt med glögg. Samma sak gällde för kikärtsgrytan, som var smaksatt med kanel

och apelsin. Syftet med namnen var att det skulle vara lite roligare för eleverna. Numera döps inte rätterna om, utan det finns en gemensam meny som alla skolor följer. Det gäller både namn på rätterna och näringsinnehåll.

På Lillhagsskolan har man elevmedverkan i måltidsverksamheten genom ett aktivt matråd på högstadiet. Skolan kommer även att skapa matråd för de yngre eleverna, redan från och med årskurs 1, för att uppnå ännu större elevinflytande i alla stadier.

Den kost som serveras på Lillhagsskolan, och på övriga kommunala skolor, regleras genom avtal med kostleverantören Sodexo. Man följer Livsmedelsverkets råd "Bra måltider i skolan" avseende energi- och näringsinnehåll och utgår från Nordiska näringsrekommendationer. Matsedlarna är energi- och näringsberäknade. Ekologiska produkter används i så stor utsträckning som möjligt. Fisken som serveras är MSC-märkt, vilket innebär att den är fiskad på ett hållbart sätt.

Varje dag serveras två maträtter i skolrestaurangen. Dessa rätter uppfyller skollagens krav på näringsriktighet. En av rätterna är lakto-ovo vegetarisk. Till samtliga måltider serveras fem olika sallader/grönsaker, mjölk, hårt bröd och smörgåsmargarin

Huruvida den mat som serveras på Lillhagsskolan kan definieras som husmanskost är svårt att säga, det beror på vad man lägger i definitionen av husmanskost. Att de måltider som serveras är näringsriktiga och följer Livsmedelsverkets kostråd för måltider i skolan är dock klarlagt. Vidare konstateras att eleverna på Lillhagsskolans högstadium har möjlighet att påverka måltidsverksamheten genom ett aktivt matråd och att denna möjlighet kommer att finnas för alla elever, från årskurs 1 och uppåt.

E-petitionen anses härmed besvarad.

Tomas Hartikainen
Sektorchef
Utbildning Gävle